

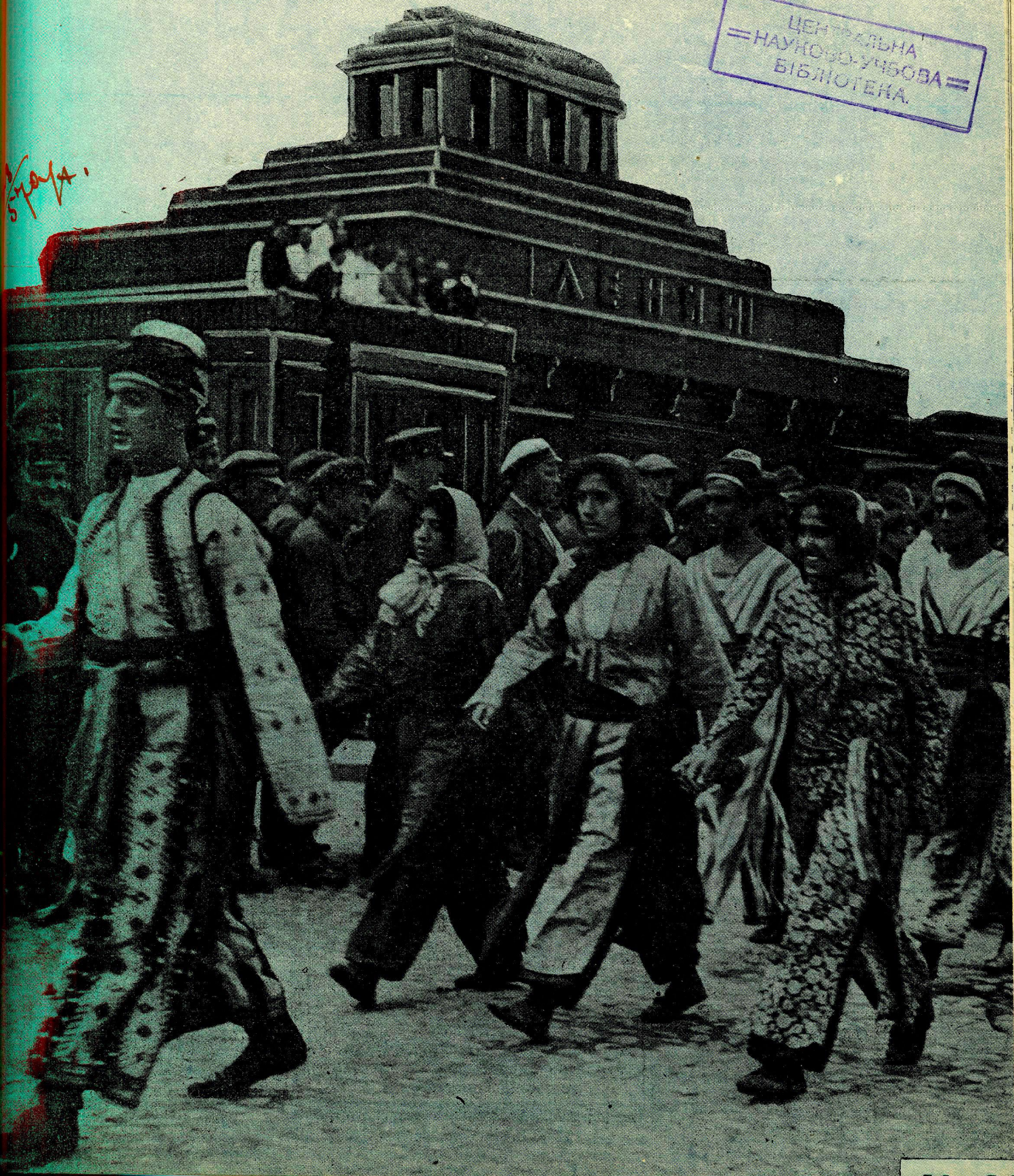
СЕСВИТ

1934

К. 6176

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧБОВА
БІБЛІОТЕКА

справа.

2710.7

СЕСВІТ

З М І С Т

Оповідання:

Голубці Лютець

Нариси:

Всесоюзна спар-
такіяда . . . О. Кочін

Сухий проти
мокрого . . П. Кельвер

Кенаф Г. Раппеорт

Профсоюзний
сад Б. Берг

Собака на воен.
службі . . . Б. Степаненко

Екзотичний
спорт . . . Ол. Корсун

Музей України . М. Павленко

Ярмарок у Ниж-
ньому . . . П. Курган

На обкладинці—Парад фізкуль-
турників Узбекистану на 1-й Все-
союзній Спартакіаді

№ 35
26-го серпня
1928 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Корла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

БЕРЛІН—МОСКВА—ТЕГЕРАН НА АВІЄТЦІ

Фото А. Орловича

Німецький пілот-спортсмен **Кеніг-Вартгаузен**, що на аероплані „Камерад“ („Товариш“) з мотором на 35 кінських сил летить за маршрутом Берлін—Москва—Тегеран. Минулого тижня він пролітав через Харків. Знизившись на харківському аеродромі Кеніг-Вартгаузен підняв над своєю авієткою два прапори—прапор Німеччини і Радянського Союзу—на знак дружності цих обох держав. З Харкова „Камерад“ вилетів далі на Ростов—Баку—Тегеран. Переліт Кеніг-Вартгаузена мав величезне значіння в справі розвитку авіаспорту—він доказує, що авієтка справляється з великими відстанями не гірше за могутній лінійний аероплан.

Гумореска Л. Лютеня, малюнки М. Щеглова

ГОЛУБЦІ — звичайнісінька страва. „Друге блюдо“, як каже власник їдальні „Малоросія“. Але ж це лише поверхово. Коли ж розглядати голубці в залежності від матеріального стану людини (економіка!.. нічого не вдієш...), стану шлунку і взагалі там різних об'єктивних умов, матимемо зовсім іншу картину.

Наприклад, коли це над обід, а в кишені порожньо, — голубці зовсім гублять ознаки звичайнісінької страви... Вони ввижаються в рожевім сыйві і пахне тут романтикою... Складені так собі лагідненько пелюсточки капусти, напхано в середину м'яса з перцем, цибулею, пелюстки присмагли й ледве-ледве рожевіють... Ах... Голубці!.. Голубці в свіжому маслі... І здається вивернув би свої кишені, віддав би все, що залишилося в них... О... тоді голубці — мрія. Голубці — вічне жадання... Голубці — абстрактна річ...

Ех, читачу!.. Не раю дивитися на голубці, коли в кишенях „віють вітри“... Бо від людини в такі хвилини (симфонія в кишках і порожні кишені) можна чекати всього. Бо порожньо ж у голові, бо думок інших немає, крім голубців, а вони... рожеві, без сорому купаються в маслі.

Але ж дивно з Івана Петровича... Не знаєте його? Замзав у торговельній конторі „Сюрприз“. Людина поважна, в кишені червінчики шелестять (має справу з грішми), їжа ніколи не перетворюється в щось абстрактне, і уявить собі... Голубці, оті, що із звичайнісінької капусти, напхані м'ясом з цибулею й перцем, з нахилом купатись у свіжій коров'ячій маслі, раз на завжди розв'язали таке важливе питання, як:

— Одружитись, чи так жити.

Почалося непомітно. Якось одного дня, коли стрілка на годинникові зупинилась на пів четвертої, Іван Петрович взяв під руку блискучого портфеля й вийшов до роздільної. Там його обступили дівчата-сороки — співробітниця, теж на домівку рушали, й жартуючи запитали:

— Іване Петровичу... Чому б вам не одружитись? Вибирайте між нами, хіба ми вже такі осоружні та ні до чого не здатні...

— Та й то так, давно вже пора. Мені хустки аж кричить, стара зіпсувалась ні на що... — додала баба Устя, прибиральниця в установі.

Іван Петрович усміхнувся і жартуючи промовив:

— Гм... Що ж на вас женитись... Варити їсти не вмієте... може там борщ та кашу... Ну, а от такого, як голубці повік не зумієте наготувати,

— Хі-хі-хі-хі...

— О, ще й голубці готувати!

— Ич який!.. А зась...

Баба Устя:

— Голубці... І таке скажуть... Голубці! Та вони й самі, що ті голубці...

А дівчата на Івана Петровича:

— А розкріпачення жінки...

— А боротьба з кочергами, й примусами...

— Та в який це ми вік живемо...

Посипалось. Зубаті дівчата!.. Уміють нападати, знають, що й сказати...

А Іван Петрович, усміхаючись у свої вкраїнські вуси, виходив з установи і цим показав, що жартам є певні межі...

Гадаю, що читач досить собі яскраво уявить дальший хід подій, коли буде знати, що літо почало роздавати свої пекучі поцілунки...

Млосно Іванові Петровичу вночі, в голову нісенітниця всяка лізе, і чомусь машиністка Соня особливо часто на думку приходить. Сині оченята — волошки, каштанове волосся хвилясто на плечі спадає... Сама тонюсінька, тонюсінька... Випадково одночасно вийшли з установи і йшли вулицею. Трапилося вдруге а далі й звикли. І дивно, він, замзав розімлів що той школяр. Цвіла липа (завжди цвіте в таких випадках) і навкруги стоять якийсь шум і гам... Говорив, солодко усміхаючись, Іван Петрович Соні:

— Ви ніби та фея лісова... Ви — Ундіна...

Захвилювалась дівчина, зашарилась уся, тихенько, тихенько промовила:

— Що ви... Що ви...

А очі блищать... А радість світиться у них...

— Так... Ви — Ундіна... Давно колись довелось мені читати казку, а в ній говорилося про Ундіну, що мала пишне волосся... Не пам'ятаю, дівчина це була, чи мавка лісова, — але в уяві моїй назавжди залишився образ дівчини — мрії, дівчини-казки...

Непомітно й для себе (це так природньо) взяв руку Соні. Легенько, тепленько... Ех, взяти... Що ту пір'їну підняти... Гойдати, що дитину маленьку.

Йшли, говорили й не чулись, що треба прощатись.

— Ой лишенько... Мене ждуть дома, ждуть...

Промовила й побігла, а Іван Петрович дивився услід...

І такі милі були руки, коси-ночка, стоптані старенькі черевички... Нічками не спалося...

Кажуть: оточення відобрає надзвичайно велику ролю в житті. Подібне маємо і тут. Проплигло літо й надійшла осінь. Зміни, зміни навкруги. Сонце в ряди-годи посиало свої поцілунки землі й не було в них того, що раніш...

Прив'яли фарби, вилиняли...

Соня стояла якось з Іваном Пет-

ровичем і прозаїчно говорила:

— Власне, ви мене, ображаєте!.. Ну чому ви не хочете зайти до нас?.. Чому?..

— Я ображаю?.. Ні, ні... я гадаю, що літньої доби не має потреби шукати якихось кімнат, домівок... А потім... потім... Для чого цей трафарет?.. Вибачте, це ж мішанство!.. Скривилась Соня.

— Нічого не зробиш, не всім же бути дворянами...

— Ах Соню!.. Ви мене не розумієте!.. Мішанство, мішанство я розумію...

— Не знаю, що ви там розумієте, але ж треба нарешті познайомитись з батьками?!

...Ледве наздогнав аж біля хвіртки

УВАГА! ПЕРША
ОБІДОВА

„Та вони й самі, що ті голубці“...

Соня усміхалась і так привітно дивилась голубими очима. І відчув Іван Петрович, що порожнеча в кишках, що під ложечкою щось ссе. А голубці... голубці з'явилися в такім привабливім вигляді... Трошечки призмагли рожеві згорнені пелюстки напхано в них м'яса, цибулі й присипано перцем.

— І наливочка знайдеться!... Для такого діла можна!... — додав „папаша“.

Любий читачу!... Ніколи не будь мрійником!...

А особливо під обід! Коли ти молодий хлопчина — зважай, що можеш піти шляхом Івана Петровича.

Покуштував голубців, удруге закортіло, а далі: сватання весілля...

Буває: ніби холодною водою тебе обіляють і десь поза шкірою ніби щось лізе...

Раптом ніби рота зав'язано Іванові Петровичу, замовк. В голові ж уява намалювала досить відому картину:

... Стоять двоє, взялися за руки... Навкруги них двоюрідні тітки, діти, дівчата... Всі дивляться на „двох“. Прийшли подивитись на молодих...

Здрігнувсь...

— Прощайте!...

Соня пішла до домівки.

Ніби вітром зірвало Івана Петровича.

— Соню!... Соню!...

Пішла. Не оглядається. Підтюпцем наздоганяти... Захв'явся, упрів, ледве наздогнав аж біла хвіртки.

— Соню!... Соню!... Треба ж вислухати?... Хіба ж можна так раптом? Треба поговорити, треба обміркувати!—мурмотів Іван Петрович якось нісенітницю.

Соня міцно держалась за клямку хвіртки, а Іван Петрович за її рукав.

М'явся, м'явся...

— Власне... Власне, я згодний... Я нічого не маю... Чому б і не зайти?

Засіяло личко, оченята... А далі... далі хід подій має певну закономірність.

— Будь ласка!... Будь ласка!... Сідайте!... Давно вже вас чекаємо!...—говорила мати Соні.

— Є де сісти, сідайте!—додав „папаша“; Іван Петрович сидів з краєчку стола, не знаходив, що говорити й роздивлявся по хаті. Багато рушників, богів. Кинувся один рушник у вічі—вишито дівчину й напис:

— Маріє!... Час додому!... Вже світає...

Іван Петрович стріпонувся. Пора пора додому.

— Мені вже пора,—почав було.

— Куди?... І не видумуйте!... Отак давно ждали вас, а ви так скоро тікаєте?... Не буде цього!... Обідати будемо!... У нас сьогодні голубці!...

„Обідати будемо!.. У нас сьогодні голубці!..“

Та й не без видатків!... Баба Устя, прибиральниця з установи, всім службовцям показувала велику хустку.

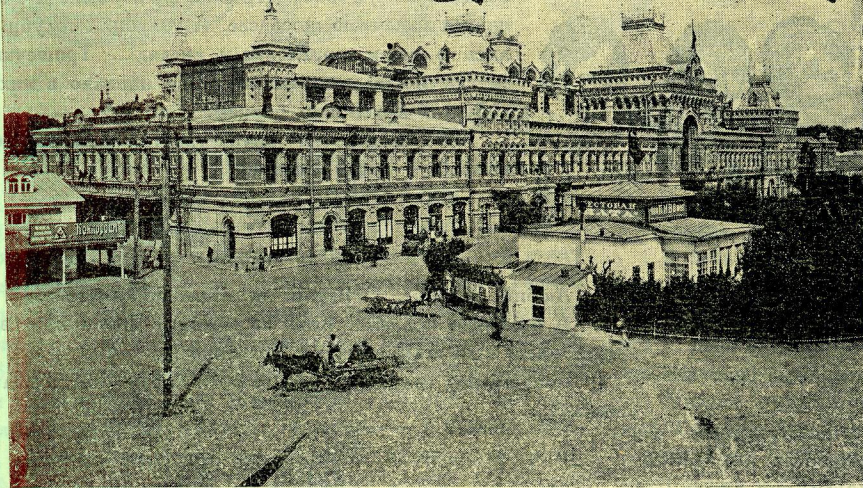
— Дивіться, яку хорошу хустку купив Іван Петрович!... Так і мінить, так і вбирає очі!...

А все через голубці!...

ЦЕНТРАЛЬНА
= НАУКОВО-УЧТОВА =
БІБЛІОТЕКА

Ярмарок у Нижньому

Головний будинок і майдан

Внутрішній вигляд головного будинку

РАНОК. 9 година. Нижній починає просипатись. Особливо та частина, що розшатувалася на стріці між Окою та Волгою.

Покровка уступила зараз на цілий місяць першенство ярмаркові. Трамваями, візниками, пішки тече жива різнокольорова людська маса до головного будинку. Кошки, портфелі і так порожньою ідуть до нього. Одні купувати, другі—виконувати якісь службові обов'язки, треті—так пштовхатися плечима, просто за вражінням.

В головному будинку скупчилося все різнокольорове, барвисте. Тут є все від „гарячих пельменів“ до „настоящей английской булавки“. Ось, поруч з вітриною з годинниками примостився якийсь винахідник у кулінарській техніці. Ловко хапає картоплину і не встигли ви оком моргнути, як вона вже очищена. Далі з бідної картоплини що тільки не витворюється.

— Вот таким образом можно сделать картофельные овощные ватрушки с овощной начинкой.—Винахідник нескладними приладами спорожнює в картоплині середину й ловко починає її морквою, буряком, іншим приладом вивірчує макарони. Натоп коло нього гудить, — йому це оригінально.

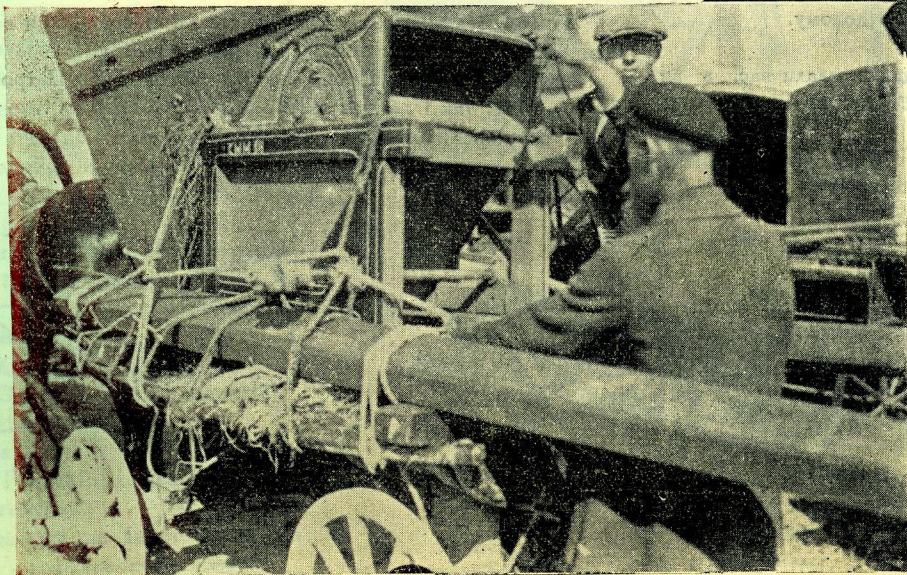
Недалеко від винахідника „Маруся з тави“. Деякі, в тім числі й я грішний спився на земляків. Але за лавком сказався самий звнінісенський спекулянт-приватний росіянин. Для ярмарку він зав

лише рекламні свої одяг свою молодешу дочку в колишню таваську вишивану чачу сорочку, пося її заприлавком і сить бідне дівча ривати себе незрмілими й важкими українськимислова

Крутилки, або руселі та качелі

Вічно гладкі, а щиреними з убакові. Вороні, сір яблуками на стег Фарба свіжа.

З кошиками на ярмарок

Перша покупка

На качелях-лодках вам усміхаються отеськими веселими усмішками „Толя“, „Ліза“, „Катя“ і ціла низка подруг. Спитний приватник за прикладом колишніх новгородських купців III гіл погордо наіндичившись похощає на постах між „катыок“, забирає гроші з клієнтів і „катыки“ починають гойдати. дають всіх хто сяде: старих, молодих, чат, хлопців. Цікаво як тут гойдаються, так як у нас на Україні. У нас публі сідая розважатися, а тут це гойдання—який священний ритуал. Ось підходить на пара. Спершу заходить до лодки, звичай

„особа“, а потім чоловіка. Заходять мов
відь, або причастя. Обличчя витягнуті.
Коли хто й усміхається, так в усмішці
щастить. Вона в нього якесь дерев-
мертво-примусова. Не розбереш, чи лю-
сміхається, чи кривить обличчя перед
ни. Одгойдавшись також діловито вихо-
лодки, бере обручку свою пару і йдуть
ска з „прохладительними“. Не вважаючи
погода зараз у Новгороді холодна ві без-
дощів, п'ють „прохладительное“, їдять
не і... синіють від холоду ще більше, а
починають або боротися, коли це парубки,
тенько біжать геть з ярмарку.
Тозаришу, платіть шаф.

Будинок Біржі, де відбуваються
комерційні угоди фірм

Не замазують очей селянинові, не кричать,
що „у нас лучше и дешевле чем везде“. Тільки приватник-медяничник по старому чер-
воніє й галасує про те, що він один з най-
чесніших торговців майже на весь ярмарок,
і що ніде немає таких смашних пряників, як
у нього. Особливо це почувається в самому
центрі ярмарку, — біржі, де відбуваються суто-
ділові, економічні в першу чергу угоди. Ко-
мерцію слабо нагадує лише сама біржа, як
біржа. Та інакше ж і не може бути. Минули
крикливі ярмарки.

Тепер сюди з'їжджаються перси, китайці,
росіяне, українці і низка інших національ-
ностей для того, щоб встановити екомічний зв'язок для розвитку
свого господарства. Часи крикливих бірж і крутилок полинули
в минуле, їхнє місце заступили кооперативи з численними об'-
єднаннями кустарних організацій і з'їжджаються сюди не з ко-
мерційним ажіотажем, а зі здоровою дружньою конкуренцією.

П. Курган

ше урочисте засідання ярмаркому. Промова голови комітету т. Малишева

вас стоїть мільйонер і тримає до ваших послуг чека.

За що?

За цигарку.

ди-сюди... плати і все тобі. Довелося говорити, що пер-
раз у Нижнім і ще не встиг освоїтись з місцевими
рами.

А відкіля ви?

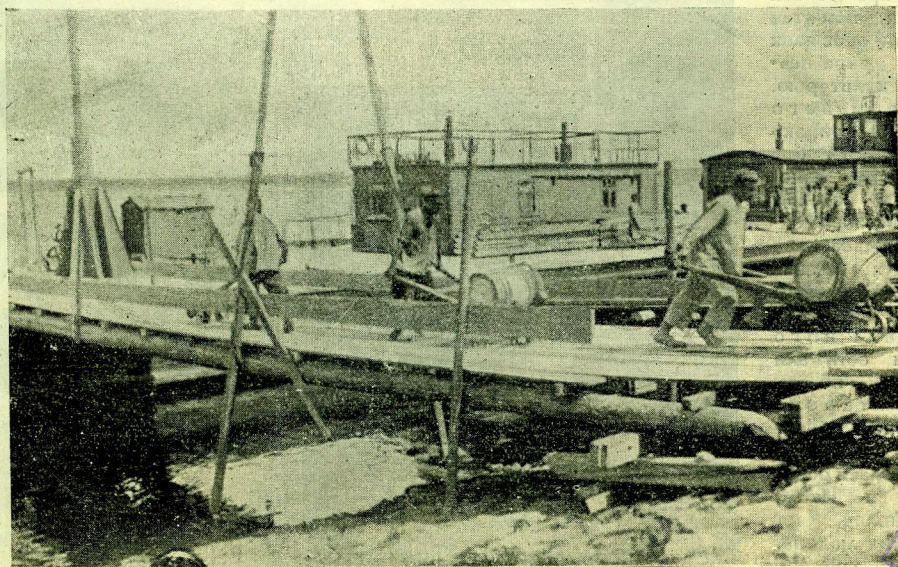
З Харкова.

З провінції.

чите, що ярмарок робить. До цього
род був Новгородом, звичайнісіньким
істом, а влаштували в ньому ярмарок—
столицею.

мо рядів с.-г. реманенту не кваплячись
вають селяне. Ось дебелий росіянин
ком-бороною пужалом стукав по ря-
обдивляється її уважно, але ціни не
Він про неї давно знає.

на встановлена державою. Вона тверда:
вищиться ні впаде. Треба лише вибрати
пом'яку. Деякі ув'язують на вози плуга,
або колеса. Весь торг проходить без
ньої ярмаркової гарячки. Спокійно,
вно зговорилися продавець і покупець.
дин одному не б'ють. Приказчик не
ся за якість товару і мабуть вперше
на радянським ярмаркові чути: оце
уже буде; тут ось трохи браку е.—

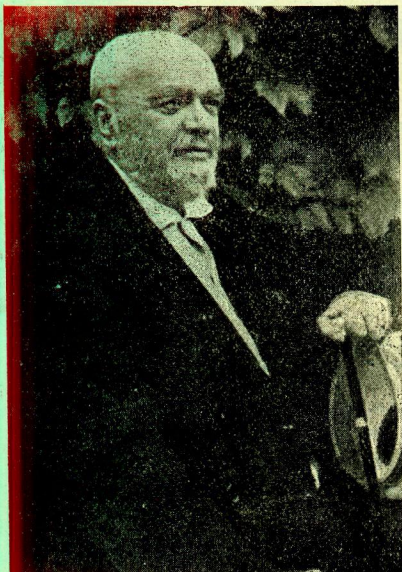
Пристаць. Вивантажують крам

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧЕБНА
БІБЛІОТЕКА

МУЗЕЙ УКРАЇНИ

ЗБІРКА П. ПОТОЦЬКОГО

УКРАЇНА збагатилася новим музеєм — збіркою Потоцького, нещодавно перевезеною до Києва з Ленінграду. Це щось нове, щось незвичайне, щоб з Ленінграду перевезено було цінну колекцію на Україну; одержав довгі віки старий імперіалістичний уряд колишньої Росії систематично вивозив з України до царського центру, старого Петербургу, все, що мало якусь чи художню, чи історичну вартість. Погляньте в музеї Ленінграда чи Москви й ви побачите там кращі зразки нашої культури в минулому. Отож зараз Уряд УРСР порушив питання про повернення на Україну художньо-історичних пам'яток, загублених колись старим царським урядом.

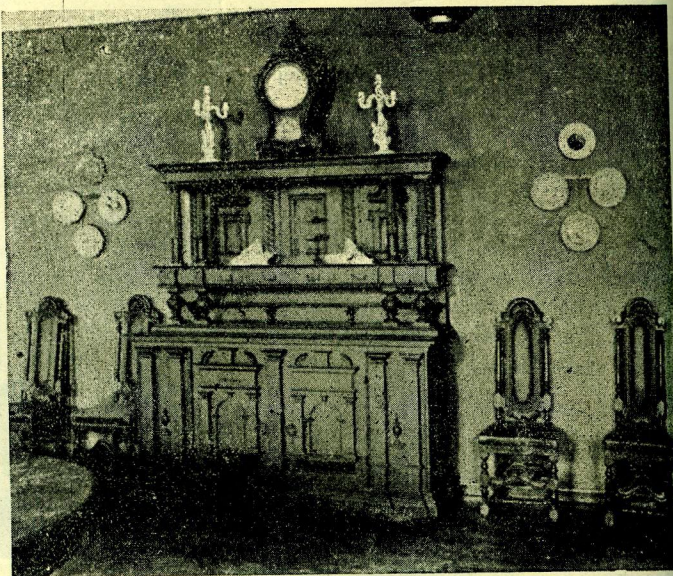
Павло Платонович Потоцький

Але збірка Потоцького повернулася на Україну не в цей спосіб. Справа далеко цікавіша — виняткова: збірку музею подарував Україні її довголітній збирач-власник Павло Платонович Потоцький. Адже ж багато приватних збірок музеїв мали окремі люди, а скільки таких збірок було подаровано у власність народу, особливо тепер? Дуже мало, це є виняток із загального правила. Павло Платонович Потоцький жив постійно в Петербурзі і протягом 40 років збирав речі на терені колишньої Росії й закордоном. Його метою було зібрати цілий музей речей, що так або інакше торкалися минулого України, й подарувати її українському народові. Видатний фахівець військової справи, людина з вищою військовою освітою Павло Платонович багато працював над питанням воєнної історії й багато має видатних цінних праць з цієї галузі. Видатний фахівець гарматної справи, людина з вищим військовим чином могла віддавати значну частину свого часу й коштів на збирання цієї великої й такої цінної збірки. Та хоч доля далеко закинула Павла Платоновича, про те він завжди пам'ятав про свій обов'язок перед українською культурою. Адже ж його прадід Грицько Потоцький був звичайним запорозьким козаком Полтавського полку й відзначився в бійці під Кизил-Керменом у кінці XVII ст.

Далі його предки обіймали незначні посади серед старого козацького війська.

Сталася революція й Павло Платонович, ця вже літня людина, поставив собі за мету йти й працювати разом з тру-

довим народом. Його завданням стало тепер за всяку ціну врятувати, зберегти, упорядкувати й передати свою збірку, на збирання якої було витрачено 40 років життя, новій Україні.

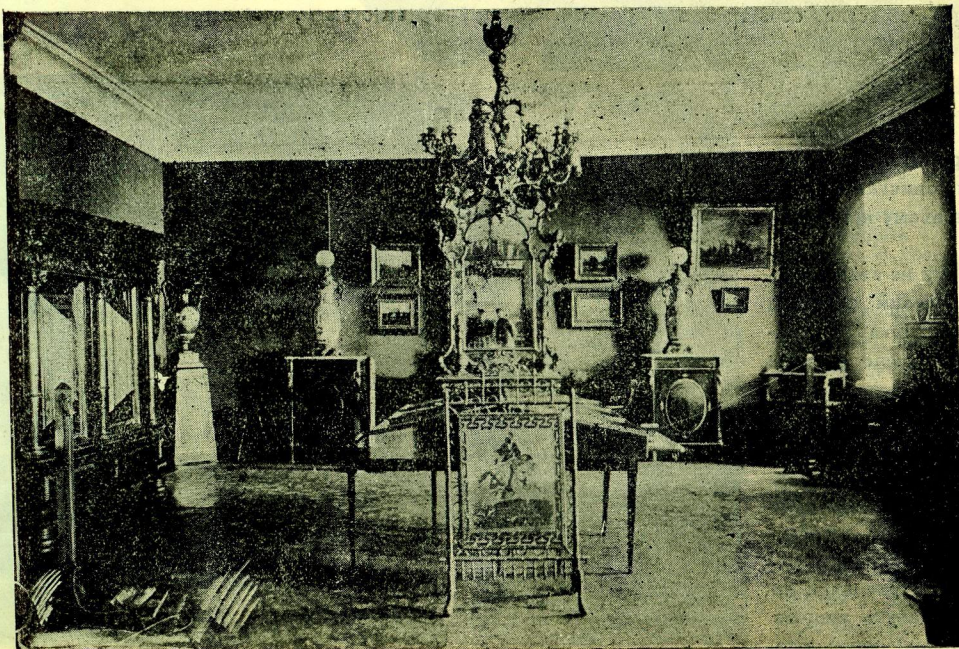
Буфет набірний XVII ст.; зразки фаянсу — українського, російського та саксонського; старовинний годинник розового дерева; старовинні стилці

Уже з перших років Революції почав уживати заходів Павло Платонович, щоб збірку було перевезено на Україну й було прийнято, як подарунок державі. Але громадянська війна стала на перешкоді цьому і збірка мусила надалі перебувати в Ленінграді. А тимчасом збірці загрожувала доля інших збірок. Особливо небезпечним було намагання різних домкомів за всяку ціну зруйнувати збірку, розграбувати, або продати її, не раз вона вже була описана й не раз чекали вже спекулянтів. Тут треба відзначити те високо культурне відношення вищих органів Радвлادی, що їх заходами кожного разу збірку-музей було врятовано. Особливо треба відзначити тут ролю т. Угарова, що багато приклав зусиль; в наслідок цього цілком збереглася цінна збірка-музей.

Давня думка збирача — перевезти на Україну й подарувати її державі — довго не здійснювалася через скрутний фінансовий стан. Це сталося тільки 1927 р. Було перевезено до Києва

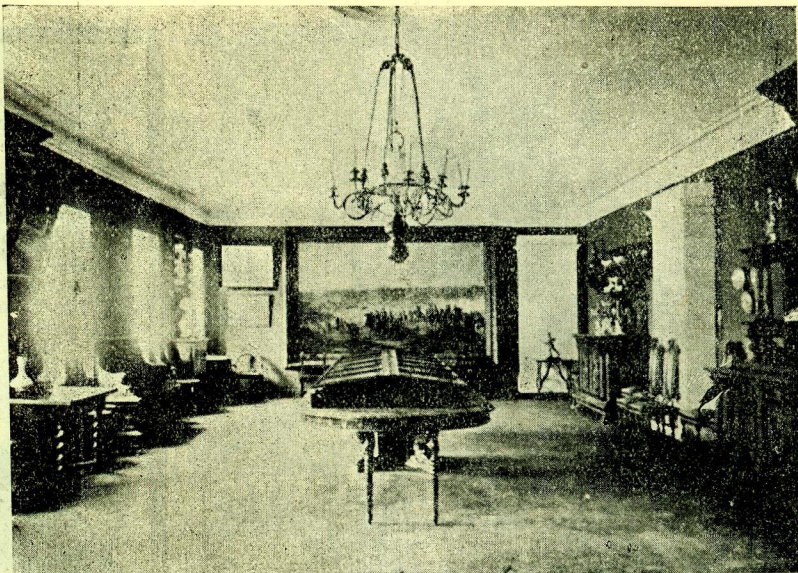
всю збірку й у Всеукраїнському Музейному Городку — колишній Київ-Печерській Лаврі введено просторий окремий двохповерховий будинок. Довголітній збирач почав упорядковувати уже не приватно збірку, а „Музей України-Збірку Потоцького“ — не як приватний колекціонер, а як офіційний директор музею.

Музей зараз поки що закритий для загального відвідування; не легко росташувати численні колекції, але робота от-от закінчиться. Хоча вже й зараз музей перепустив багато різних наукових наших

Заля музею, де виставлено старі меблі, вітрини з рідкими українськими експонатами

та закордонних екскурсій. Цей новий музей України мав великої художньої та історичної ваги речі. Він мав багато цінних зразків старих меблів, починаючи з XVI ст. Має більше ніж 300 картин, має виняткового значіння збірку старих гравюр та репродукцій кількістю до 15.000 штук, має цінну бібліотеку в 17.000 томів, прекрасну збірку порцеляни та фаянсу, має рідкий фамільний архів, починаючи з 1.700 р. з різними гетьманськими універсалами й т. інш. Тут знаходиться Шевченківська збірка, багато автографів, малюнки Шевченка, його особисті книжки, а серед них і та „Естетика“ Ліберта, яку мав Шев-

ченко на засланні. Ось книжки, подарунки Шевченкові, з власноручними підписами авторів (серед них польського поета Сова) і книжки з автографами Котляревського, Марка Вовчка й інш. Одних „Кобзарів“ Шевченка різних видань зібрано тут більше ніж сорок штук. Тут же в окремій вітрині виставлено збірку різних книжок видань чужоземних у XVII ст. про Україну; збірка ця наочно показує, що тоді про Україну Західна Європа знала далеко більше, ніж у часи перед самою нашою революцією.

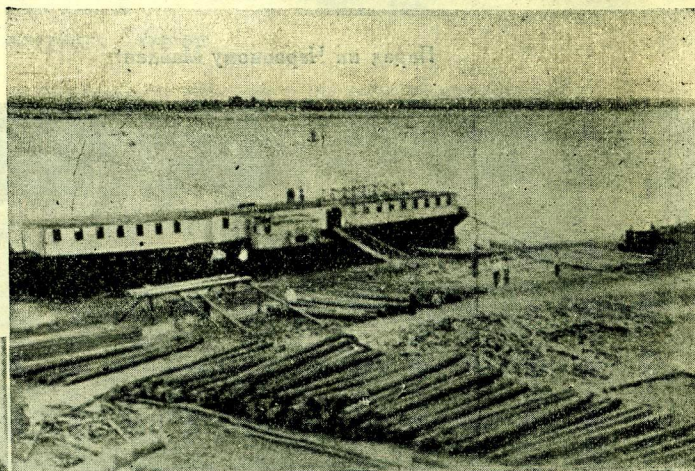
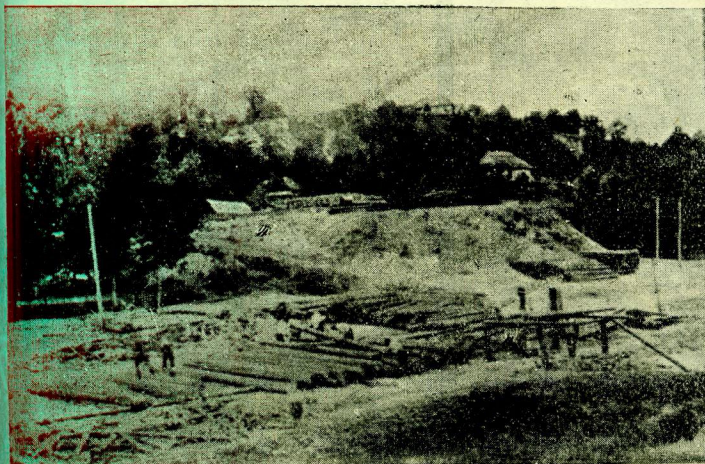
М Павлинко

Фото — головна зала музею

ГОТЕЛЬ БІЛЯ ШЕВЧЕНКОВОЇ МОГИЛИ

Нарис Мих-ко

Справа з упорядкуванням могили Шевченка біля Канева набирає все більше й більше реальних форм. В минулім Шевченкова могила упорядковувалась або окремими людьми, або організаціями, не було певної системи в цім упорядкуванні; тепер упорядкування йде за певним планом: утворено спеціальний Шевченківський Комітет що й керує справою упорядкування могили Шевченка; Шевченкова могила зараз уже оголо-

вив проєкт готелю. Готель має вміщати з сотню приїжджих екскурсантів, давши їм притулок на декілька днів. Будинок буде привабливим. Просторі, світлі кімнати з верандами на Дніпро, світлі коридори, розкішна простора їдальня з великою верандою і краєвидом на Дніпро, великий клуб, читальня, помешкання для завідателя, кухня й т. інш.

Проект готелю виготовив молодий український архітектор Петро Головченко, що оце закінчує Художній Інститут у Києві. Складність завдання що до розташування будівлі в незовсім зручній місці переміг він блискуче.

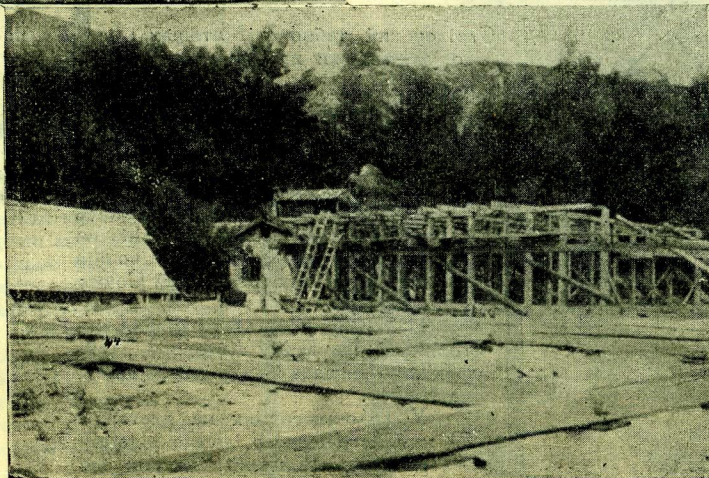
Під високою горою, на тлі дерев, трохи осторонь самої Чернечої гори, що на ній поховано поета, будується зараз

готель, цей перший камінь у будові великого заповідника—Шевченкової могили. Це перший крок до справжнього упорядкування могили, що належить не окремим людям, а цілій країні, і навіть всьому людству,—тому й упорядкування її провадиться широким громадським шляхом.

Далі передбачається постановка відповідного монумента на могилі, закріплення ярів навколо гори то-що.

Отже можна вірити, що радянське громадянство виконає свій обов'язок перед пам'яттю великого поета-революціонера й упорядкує кінець-кінцем належним чином його могилу.

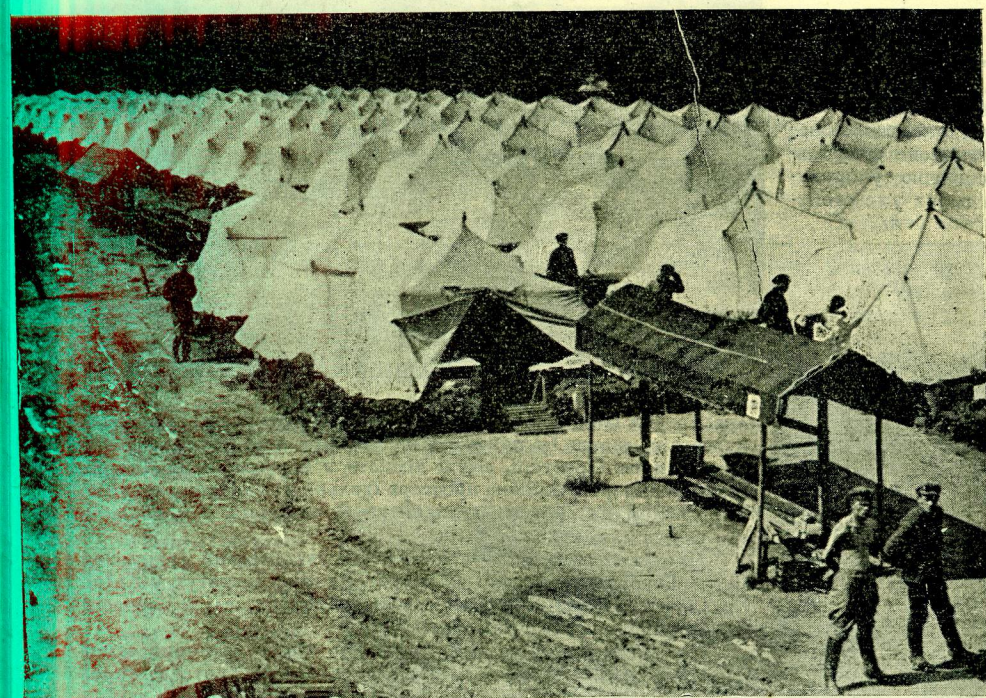
шена державним заповідником. Мальовнича Чернеча гора над Дніпром, де поховано поета-бунтаря, з кожним роком притягає до себе все більше й більше екскурсантів і давно вже почувалася потреба в відповідних помешканнях для екскурсантів, що з різних кінців України їдуть сюди. Лише цим літом Шевченківський Комітет розв'язав це питання тим, що біля самої Тарасової гори розпочав та швидко вже й закінчить будівництво великого готелю для перебування екскурсантів. 2-го травня на самій могилі Пленум Шевченківського Комітету під головуванням М. О. Скрипника зазначив місце для готелю і ухва-

1-А ВСЕСОЮЗНА

Парад на Червоному Майдані

Стрілецький табір у Митищах.
Ліворуч—моряки на Спартакіяді

11 серпня в серці світового пролетаріату відбулася Спартакіада, де беруть участь не тільки представники СРСР, але й більшості країн світу. До парадних делегацій робітничих спортсменів Німеччини, Англії, Норвегії, Уругвая та інших країн, що також їдуть на Спартакіаду. Всього в Спартакіяді безпосередньо беруть участь кілька сот товаришів представників європейських країн. Змагання з легкої атлетики, велосипедного спорту, боротьби, футболу, фехтування, гольфу, плавання з плавби на 1.000 метрів вільним стилем.

первенство одержала Хатунцева (Москва), що пропливла тисячу метрів за 19 хв. 23 сек. 15 серпня закінчилися також змагання моторних човнів на 4 км., де брало участь 11 човнів різних спортивних організацій Союзу та Автодору.

Найкращі результати виявив моторний човен клубу Автодору „Тайфун“, що показав швидкість 36,6 км. на годину.

У вело-змаганнях на дистанції 50 км. первенство дістав відомий велосипедист Григорій Козлов, що покрити це віддалення за 41 хв. 38 сек.

СПАРТАКІЯДА

орієнтувалась Всесоюзна
регіональних республік
Москви з'їхалися
Австрії, Латвії,
бучасть у розигранні
7 тис. чоловік, з
виріяті. Нині прова-
о-а баскет-болу, рози-
нариби. У жіночих зма-
стися 15 серпня, пер-

Фізкультурники України

Група фізкультурників. Праворуч — фізкультурники Туркменістану

Це—перші наслідки всесоюзних спортивних змагань.

По багатьох галузях спорту розигранні ще не закінчено й тому сказати, хто саме буде переможцем, зараз неможна.

Всесоюзна Спартакіада стала величезним святом для всіх робітничих спортсменів не тільки Радянського Союзу, але й за межами його і викликає величезний інтерес серед широких кол трудящого населення.

О. Кочін

„СУХИЙ“ ПРОТИ „МОКРОГО“

Нарис Вал. Бороджіна

„ДЕМОКРАТИ гадають, що уряд підкуплено, коли республіканці у влади; республіканці кажуть те ж саме, коли правлять демократи“. Так американці жартівливо характеризують свій уряд і відносини двох партій, що по черзі дають своїх кандидатів на президентське крісло.

Коли за порадою Кузьми Пруткова дивитися в корінь—так можна певно дізнатися, що від доларів не відмовляються ні демократи, ні республіканці: низка скандальних процесів високих урядових осіб викрила багато таємниць закулісного життя по департаментах *) Сполучених Штатів.

В цій країні хабарництво посідає таке саме місце, як контрабандний алкоголь—офіційно заборонено, але „поширено серед населення“. Подібно до рослин, що раз на рік вкриваються квітками, і підкуп має в Штатах свої сезонні розквіти з тою лише різницею, що їх віддаляє одне від одного чотири роки.

Ці сезони звуться—вибори президента.

Раз у чотири роки по партійних комітетах закипає гарячкова робота—мобілізується виборчі фонди, влаштовується мітинги й збори, кандидати на президента у тисячах виглядів з'являються на сторінках журналів і газет. Увесь складний виборчий механізм починає працювати повною ходю, маючи на меті одне завдання—всіма засобами обробляти громадську думку в інтересах фінансових магнатів і королів промисловості.

Заслугує на велику увагу той факт, що на протязі років за президентське місце боролися лише республіканці й демократи. Не було жодної партії, що більш-менш серйозно могла б конкурувати з ставлениками прихильників республіки капітала й демократії долара.

І коли на минулих виборах за кандидата прогресивної групи було проголошено сенатора Лафолета, так на нього напав весь апарат республіканців і демократів. В них було могутнє знаряддя—влада, гроші, а в Лафолета не було ні того,

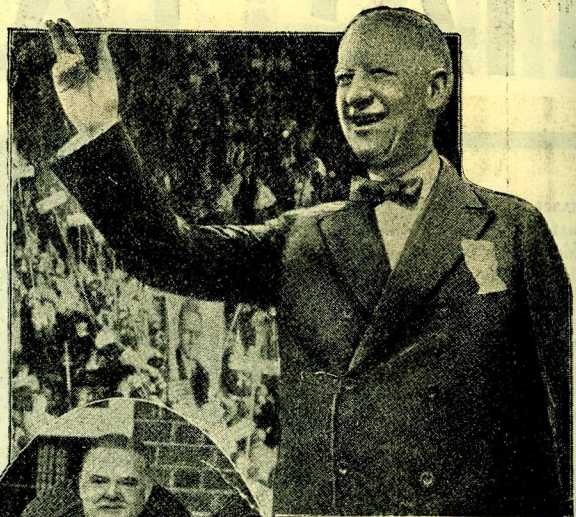
ні другого. Після виступу Лафолета в Нью-Йорку біржа понизила курс акцій, фабриканти звільняли робітників і запевняли їх, що лише перемога кандидата республіканців може забезпечити їм поворот на роботу, банки попередили фермерів, що президентство Лафолета—це підвищення проценту на іпотеки. За так звану „індивідуальну обробку“ виборців грішми й кулаком нема чого й говорити.

Так Лафолет зазнав поразки, а Уолл-Стріт**) зберіг усі свої позиції.

Отже цього року на політичній арені зустрілися два кандидати—губернатор Штату Нью-Йорк—Сміт від демократів і міністр торгівлі Гувер від республіканців. Передвиборча боротьба вже в повному розквіті, але за велику помилку було б вважати, що на політичні терези кинуті дві програми. Американці не підмаслюють виборців як от французькі радикали або німецькі соціал-демократи обіцянками реформ чи поліпшення добробуту трудящих.

*) Міністерствах.

**) Біржа в Нью-Йорку.

Аль Сміт, кандидат демократів

Герберт Гувер, кандидат республіканців

В Америці, де усім життям керує долар, політичні й партійні переконання грають другорядну роль.

І ось прихильники того чи іншого кандидата виступають не проти партії, що виставила кандидата-противника, а проти особи цього самого кандидата. Найінтимніші його гріхи витягають на світло денне, споганюють його репутацію, щоб тільки показати в кращому світі свого кандидата.

Вони починають персональний обстріл кандидатів і перемивають один одному всю брудну білизну. Атаку розпочали

республіканці і вдарили по товариству Тамані—старовинній цитаделі демократичних ідеалів, а нині—об'єднанню теплих хлопців, що опанували все нью-йорське самоуправління. Матеріалів з діяльності членів Тамані на чолі з Смітом було багато і нещодавно вийшов з друку томик на 600 сторінок, де за редакцією республіканської партії було докладно списано всі шахрайства, вбивства, фальсифікації й інші злочини цього товариства з 150-літнім стажем.

Сміт з походження ірландець, а релігією католик. Це теж гарний козир в руках республіканців. Щоб на президента обирали не 100-процентного янки та до того ж і католика! І разом з'явилося нове гасло: „проти демократів, проти чужоземців, проти католиків“.

Демократи не занедбали свого і на всю скажену атаку республіканців відповіли, що бажають одного, а саме—„чесного уряду“. Мовляв, вони не мають ніяких особистих симпатій, але сучасний республіканський уряд—треба сказати одверто—нечистий на руку.

Тоді республіканці козирнули другим—Сміт прихильник скасування „Prohibition“—закону, що забороняє спиртні напої.

Демократи хочуть споїти країну!

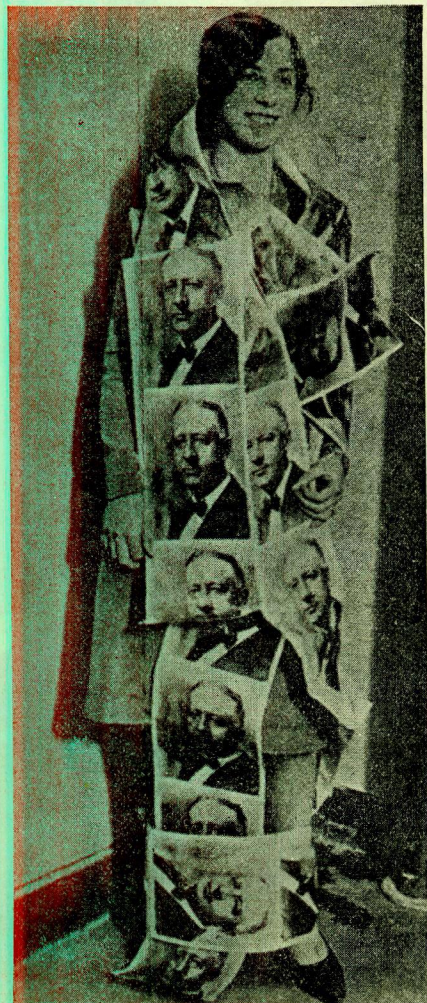
І боротьбу перевели на рейки—сухий або мокрий президент*). На заклик „Великої старої партії“ (республіканців) протестантська церква у мільйонах екземплярів видрукувала брошуру „Смертність і сухий закон“, де доводила, що заборона алкоголю рятує населення від вимирання.

Демократи відповіли контр-ударом. „Хоч ми політично мокрі, але особисто сухі“, а в республіканців—навіпаки (знайте, американські громадяне, що Гувер не від того, щоб хильнути).

Нині прибічники Гувера готують новий напад на Смітовців, а тим часом обидві партії заливають шпальти газет скандальними анекдотами про кандидатів і докладно розповідають, що „Сміт носить спідні довгі й немодні, а Гувер віддав перевагу спортивним трусам“.

Сміт позує перед фотоапаратом серед дітей, а Гувер прикрашує своєю особою групу фермерів. Демократка одягає

*) Сухі—прихильники сухого закону, мокрі—прихильники дозволу алкоголю.

Прихильниця демократичної партії рекламує Сміта

На ознаку своєї солідарності з мирною політикою Радянської влади, на ознаку протесту проти політики уряду Гіксів та Чемберленів що до Радянського Союзу — тисячі англійських робітниць прислали свою делегацію до СРСР. До складу делегації ввійшли робітниці-шаhtarки, текстильщиці та представниці жіночої кооперативної гільдії. Минулого понеділка частина делегації, складена з кооператорок, прибула до Харкова. Це здебільшого робітниці та дружини робітників, що завжди брали активну участь у кооперативному рухові і весь час займали лівішу політичну позицію, ніж кооперативний рух взагалі. Всіх делегаток прибуло до Харкова 21 — з них 7 комуністок. Делегація відвідала низку кооперативних установ (Вукоспілку, Книгоспілку, Сільський Господар), знайомлячись через них зі станом кооперації на Україні. В своїх промовах делегатки, і зокрема голова делегації Катлін Дункан, висловлювали гарячі привітання українській кооперації, де жінки працюють на рівних правах з усіма громадянами під прапором комунізму та Радянського Уряду

вбрання пошите з портретів Сміта, а напівголі республіканки променюють з портретами Гувера на спині.

Все це виглядає, немов якісь неймовірні анекдоти й шаржі на адресу вельмишановних кандидатів на „американський трон“, але хто знає дійсну вдачу американців з їхнім нахилом до ексцен-тричного, той не ба-чить у цьому ні-чого немо-жливого.

Так розгортається боротьба за пе-

реїзд у „Білий Будинок“ (будинок, де мешкає президент). Ми навели кілька фактів і характерних рис її, але безсумнівно найближчі місяці принесуть ще багато цікавого й куріозного, бо все, що було — це тільки прелюдія, а справжня музика тільки починається.

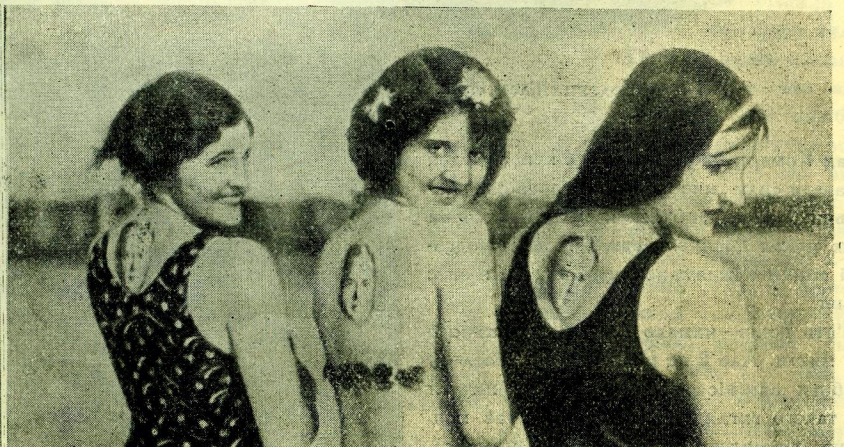
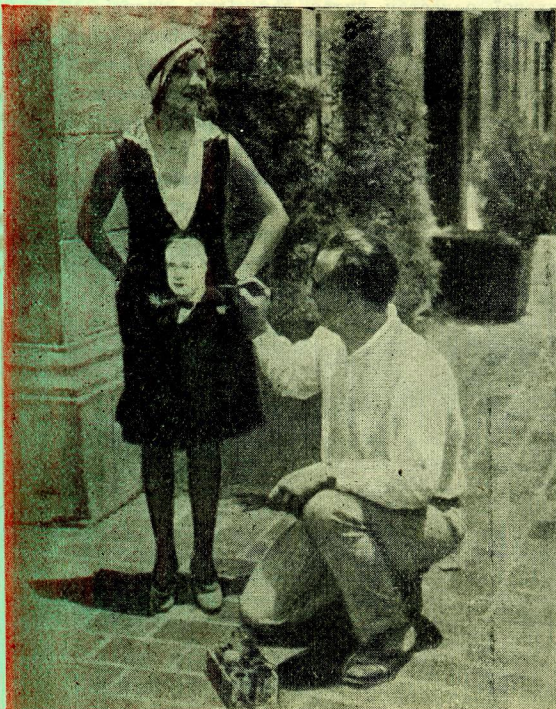
А ще ж не починалася найважливіша частина програми — біржова гра, що без неї не обходиться ні одна подія в Америці.

Згадати тільки, які куріози траплялися чотири роки тому, під час виборів теперішнього президента.

На кожного кандидата, немов на жеребця на перегонах, ставили неймовірні суми і гарячково стежили, яка візьме.

Не один прихильник Лафолета пішов тоді з торбами.

Чи не це ж саме повториться й тепер, де головні скакуні — „сухий“ та „мокрий“ кандидати?

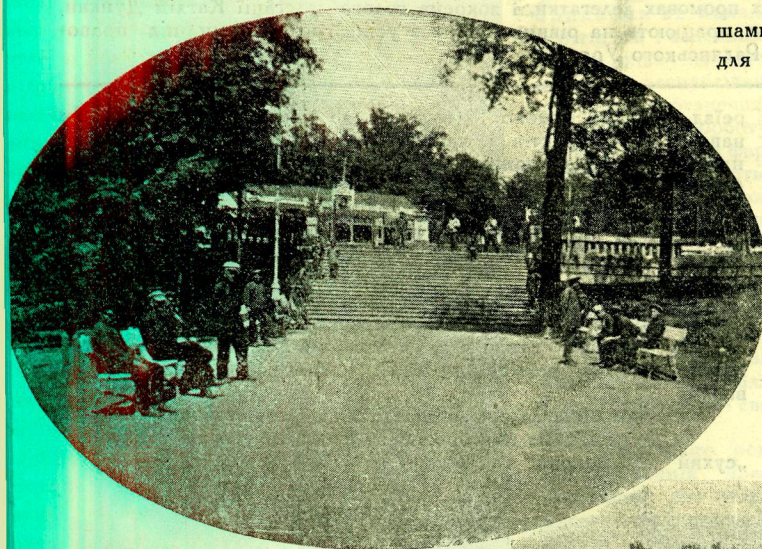
Містери Гувер Сміт виїздять на плечах гарненьких жінок. Демократка не шкодує вбрання, щоб намалювати на ньому портрет Сміта, а республіканки влаштовують на користь Гувера купальні процесії з намальованими на спинах його портретами

ПРОФСОЮЗНИЙ САД

ХАРКІВ що до географічного свого становища, що до природної краси—стоїть зовсім низько. Це лише колишнє муніципальне садівництво але й природа його змінилася. В Харкові просто ніде дітися: парк далеко від центру та робітничих районів, сквери невеликі й бідні, річки немає.

В самому місті є садинок сади і з відкриттям парку туди попливали юрби народу. П'ять років тому сад був тісний, зарослий, погано розпланований. Весь люд скупчувався в центральних алеях, зосереджувався навколо відкритого й закритого театрів, близько кіна, подібного до когось сараю. Доречі, це кіно горіло. Сад у цій частині кінця провалявся—смітником, звідси вітер приносив специфічні пахощі. А в кущах провалявся ховалися підозрілі типи. В центрі саду, недалеко від буфету, стояла убиральня.

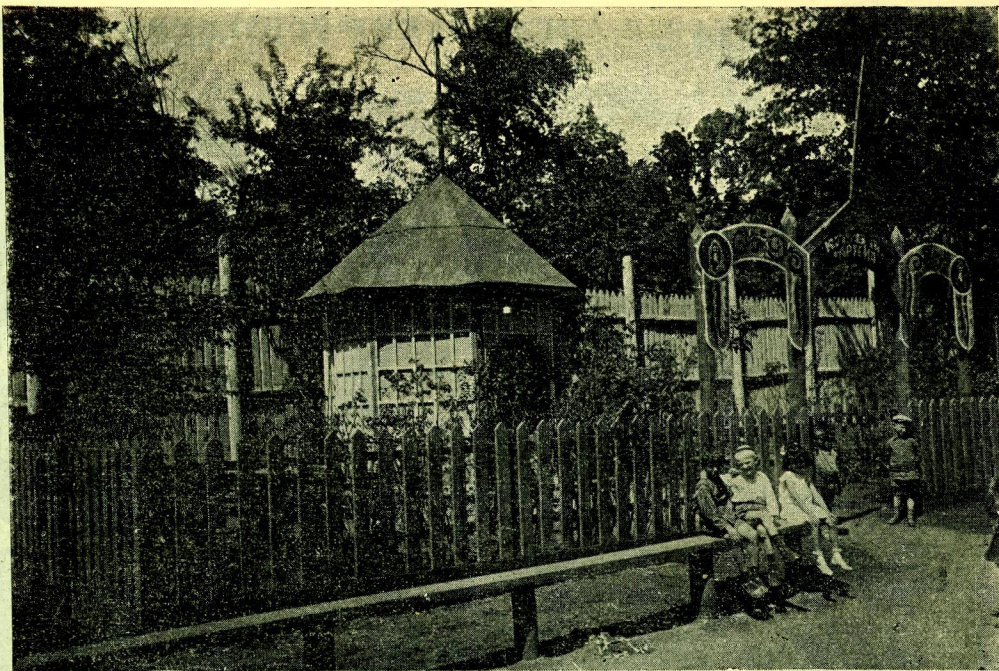
Дальня частина саду, що колись належала інститутіві „благородних девиц“, зовсім не була використана: ні розчищена, ні освітлена. Темні алеї й рідкі ослини з любовними парочками фатально викликали п'яні скандали, з любови й ревності, коли присутність міліції була конче потрібна. Колись на цій місці

Головна алея саду

ув сад Комерційного клубу, де купка людей розгравала сцену „миколаєвок“, „керенок“, „козачків“, де виблискували діаманти на блискучих руках і шиях, куди багатенькі одгодовані жінки з'їжджалися, щоб показати своє обрання.

П'ять років—чимало часу за нинішнього темпу життя. Але й не малу роботу довелося зробити адміністрації саду, щоб надати йому такого вигляду, як ото він зараз має. Сад не впізнати. Ви входите з нижньої, середньої частини профсоюзного саду, де попереду стоїть бюст Леніна, стоять марму-

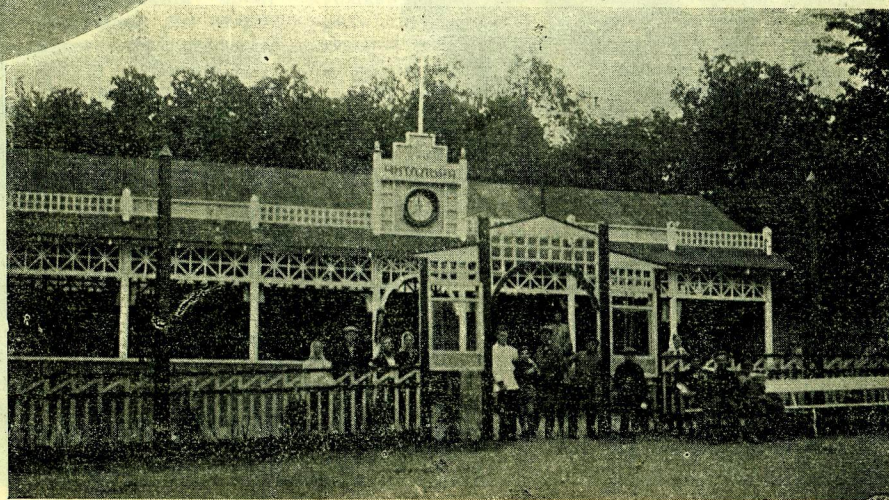
Альтанка клубу ім. Артема

рові діти, а навколо газони квітів. Широкі білі сходи ведуть до верхньої дальньої частини саду. Тепер вона вже яскраво освітлена, там у всю довжину широких алеї стоять ослини. Яскраво-зелені галявини з квітами власної оранжереї саду. Старі дуби й клени оточують величезні спортивні майданчики, де ввечері спортсмени й акробати показують свою вмілість перед призовною молоддю.

Такі великі можливості: лавн-теніс, футбол, солярій з душами для спортсменів—і все це в центрі міста. Все це за 7 коп. для організованих членів профсоюзів. Дуже багато клубів „виїхало на дачу“ в профсоюзний сад—клуби імени: „Профінтерну“, „Калініна“, „Антропова“, „Артема“, вірменський клуб, клуб політемігрантів, Південстали, Медсантруд—їхні літні павільйони функціонують не лише вдень, але й увечері.

Ось вони працюють. Послухайте во, як під музику гарної духової оркестри читає доповідач, подивіться який вираз на обличчі в слухачів, і ви ймете віри, що і під музику можна серйозно працювати.

Нове кіно. Закритий театр, де гастролюють московські й лівінградські театри. На відкритій сцені з великим успіхом грають місцеві клуби. Профсоюзний сад розкинувся аж на 7 десятин. В нього широкі пер-

Павільон бібліотеки-читальні

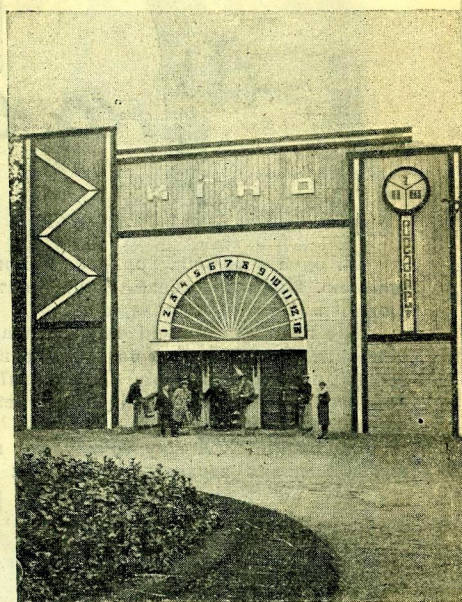
Пам'ятник Ленінові

спективи. Нам ввижається вже „Луна-Парк“, але не нью-йоркський сад велетенських розмірів, вірада й місце відпочинку буржуазії, а далекий родич його, із зовсім особливою, **радянською** фізіономією.

Цей характер саду диктується перш усього його культурно-громадською установкою, невідомою в жодному „Луна-Паркові“. А далі—чимале значіння має й пролетарський склад його відвідувачів.

На алеях—натопи. Роздивляються на всі боки: розваги нескладні, але їх усім видно—гіннасти між деревами, на канатах, фоверверки... Буфет ХЦРК штурмують... Повітря, проходка, розваги—все це підвищує апетит. Кожний сам собі офіціант: купує, бере, несе, займає столик. Яка різниця з колишнім вибагливим панством та його льокаями!..

Бела Берг

Літній кінотеатр

ПОРТРЕТ ЛЕНІНА З НАСІННЯ

Героїчна доба Жовтневої революції, що призвела до перемоги пролетаріату над старим, трухлявим ладом, яскраво відбивається по всіх галузях **радянського мистецтва**. Виставки образотворчого мистецтва в численних картинах та експонатах змальовують минулу боротьбу, героїзм сталевих пролетарських когорт та революційну відданість вождів Великого Жовтня.

Чи треба говорити про те, що головна думка радянських художників зосереджується на проводирі **всесвітнього пролетаріату** Ленінові? Це цілком зрозуміло.

І от ми спостерігаємо надзвичайне явище: портрети Леніна видавалися, видаються і видаватимуться в мільйонах примірників не тільки у нас, а й за кордоном.

Поруч з глибоким вивченням творів Леніна та поширенням лєнінізму в широкі маси робітництва та селянства, **радянський художник** змальовує портрет, намагаючись надати Ленінові нові риси, нові подробиці цього надзвичайно характерного, яскравого та міцного обличчя. Художник, користуючись матеріалами історії партії, минулих подій, біографії і т. д. героїч-

ної постаті, свою інтуїцією виявляє, підкреслює, конкретизує оживляє те нове, що він викривав в обличчі Леніна, і що завжди буде вражати, хвилювати і свідчити про вічне, стихійне—

що є лєнінізм. І немає нічого дивного, коли звичайний робітник з матеріалу свого виробництва або селянин зі збіжжя чи чого іншого творить портрет Леніна. Портрети Леніна з різноманітних матеріалів виконано дуже багато. Портрети робили з друкарських шпаций т-шрифту, з тютюну, пробок, з живих квітів і т. інш.

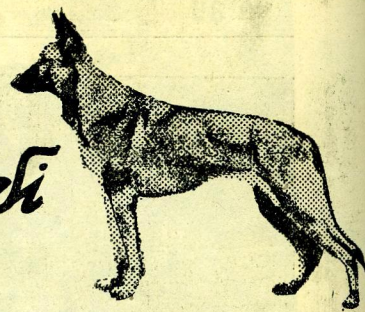
Робітник І. Г. Бенідецький з Золотоноші (н Черкащині) протягом 6-ти місяців зробив портрет Леніна з насіння сільсько-господарчих культур. Портрет зроблено надзвичайно добре. Він вражає перш за все подібністю Леніна до всіх тих портретів, до яких ми звикли. На утворення цього своєрідного портрета використано майже всі с.-г. насіння. Тут є переважно жито, пшениця, ячмінь, просо, конопля, гірчиця і т. інш. і т. інш. Різьмо зроблено з соломи й оздоблено насінням кавуна та гарбуза. Портрета цього тов. Бенідецького подарував ВУЦВК'ові.

СОБАКА на військовій службі

Нарис Б. Степаненка

Ні одна з тварин, корисних людині, не може зрівнятися з собакою. Приязнь собаки, її відданість, розум та самопожертва людині має тисячі прикладів.

Ще в передісторичні часи собака охороняв житло людини, допомагав йому в ловах та боронив від ворога. В середні віки собака поруч з людиною, своїм хазяїном, брав жваву участь в бойовищі і часто траплялося, що своєю відвагою та силою сприяв перемозі.

Наприкінці XIX віку собаку вже починають навчати широких військових завдань. Собака під гуркіт гармат та стріля-

мушу підкреслити „будьякої“, бо справа полягає не в тому, щоб замість якогось там Бровка, або Рябчика тримати собаку доброї породи, що виключно здатна до служби в Червоній армії. Адже утримання собаки коштує однаково, чи породистої чи не породистої. Але ж для ока приємніша якась німецька вівчарка, або Доберман ніж Бровка. Разом з тим і в хаті буде вірний вартовий. На випадок приплоду власник матиме користь матеріяльного характеру.

Всі аматори собак повинні придбати лише породистого собаку, що цілком відповідає вимогам військової та вартової собаки.

Початок, міцний фундамент цієї важливої справи вже зроблено: 28/7 6. р. в Харкові закладено секцію вартових собак при Всеукраїнській раді ТДО-Авіоходу.

Своїм завданням секція ставить розвиток вартових собак доброї породи. Намічається теж організувати школу для собак, щоб зробити їх здатними до вартової, а в окремих випадках і військової служби.

Всі громадяне, що бажають мати вартового собаку мають звертатися до секції і вона піде назустріч і допоможе цій справі всіма засобами.

нини виконував такі завдання: носив накази, підносив набої, воду для кулеметів, їжу, розшукував поранених, охороняв лагери, сховища бойових припасів, супроводив полонених або арештованих і т. інш.

Минула імперіялістична війна достатньо виявила велику користь і значіння собаки на військовій службі. Щоб уявити це, треба лише згадати, що за версальською угодою Німеччина зобов'язалася видати державам-переможцям кілька десятків тисяч військових вивчених собак.

Це вже аксіома, що собака став у великій пригоді в сучасній армії. В Червоній армії собака також цілком виправдав своє призначення і звання „вірного друга і помішника людини“.

Військові маневри дали яскраві зразки служби вартової собаки.

Починаючи з 1926 року організовується спеціальні питомники вартових собак. Поруч з тим закладаються школи, де йде навчання спеціалістів дресувачів, які навчають та дресують своїх четвероногих учнів.

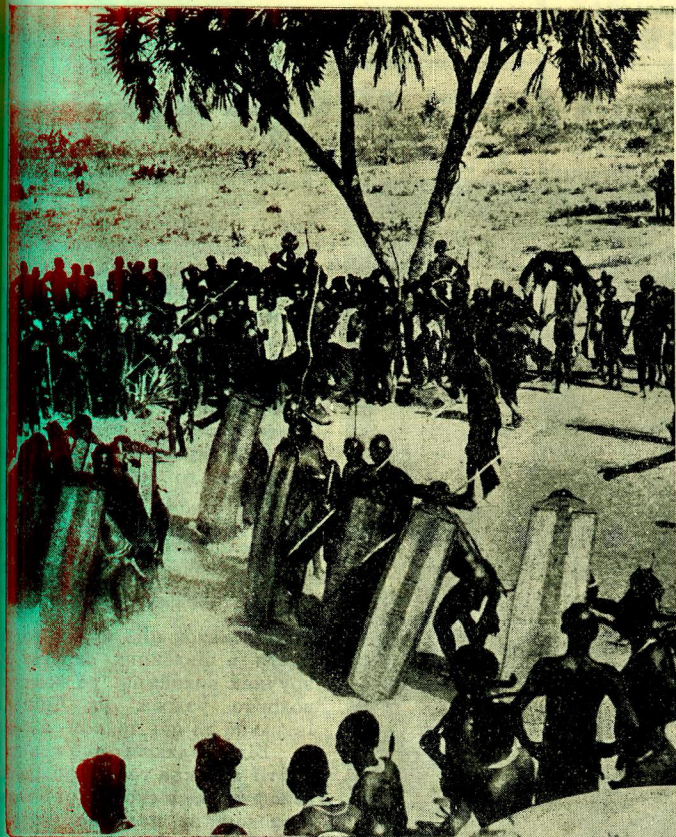
В справі розвитку вартової собаки ми повинні допомогти Червоній армії.

Кожен осередок ТДО Авіоходу, кожен окремий член товариства повинен уважно замислитися над питанням постачання Червоній армії вартових собак.

Як же саме допомогти? Що для цього треба зробити?

Всім відома любов та приязнь людини до собаки. Немає здається родини, де б не було „будьякої“, собаки і переважно собаки не-породистої.

Інценізовані моменти військової тубільців

вого танку „Щита і копій“ з Камеруна

ЕКЗОТИЧНИЙ

КОЛИ чуємо слово „спорт“ — ми уявляємо собі фізкультурників, яскраві спеціальні костюми, стадіон, оплески... Взагалі спорт у „культурних“ людей. Досі у нас існує помилковий погляд, що спорт є досягнення європейців і розквітнув лише за наших часів. В дійсності дослідники старовини та маловідомих країн і племен, особливо чорнокожих, доводять нам, що спорт „білих“ „культурних“ людей не є початком якоїсь нової невідомої справи. Вже з давніх давен у єгиптян, асирійців, вавилонян ми знаходимо початок спорту. Зараз у народів і племен, ізольованих від культури знаходять спорт у досить високих формах. Індійці знають різноманітні форми спорту, як от: гра в м'яча за правилами, стрільба з лука, кидання томагавка тощо. Є гри, що мають за мету виключно загартувати молодь — методів загартування вживають аж надто жорстоких. Індійці знають такі перегони: ножами прорізають шкіру і протягають через неї ремінець. Верхівець тримає в руці ці ремінці і починаються перегони за конем, — хто не витримає цих пекельних бігів, у того розривається шкіра...

У Східній Азії — в хінців та японців, що на них більш або менш впливають європейці, ми бачимо чіткі види спорту, як ми його знаємо. Часто-густо грудно дізнатися, чи це європейці впливають на спорт у різних племен, чи до нас дійшли з давніх давен ці види спорту. Ось на малюнок гра в м'яча. Це може краща форма, аніж наш футбол — принаймні ноги зберігаються... Чорна „кіннота“ також не подібна до нашої, — вже галопом на такому „коневі“ не поїдеш...

Ціком природньо племена, що перебувають постійно в стані війни, культивують воєнізований спорт: інценізація боїв та спортивно-військові вправи. Спорт у декотрих племен зв'язаний

Верхи на майбутній „печені“; перегони острівників на кабанів

Передвісники хокея — індійці з Парагваю, що грають у м'яча

„високо-культурної“ буржуазії. Та мабуть чорна еротика одвертіша і природніша за буржуазну витончену і прогинулу... Мабуть нашим завзятим спортсменам цікаво було б ознайомитися, а може й помірятися зі своїми фізкультурними чорними братами... Хто зна на чиему боці була б перемога...

Ол. Корсун

СПОРТ

і з шлюбом: нареченому треба демонструвати свою силу і вправність, наприклад, скакати по верхівлях дерев, плавати, тощо. Крім спорту є ще й танки. Але... з танків не можна сказати, чиї розпусніші: чи то чорних людей, чи сучасної

УЗБЕКІСТАНСЬКИЙ гість — прядивна рослина „кенаф“ з 1924 року почала акліматизуватись на Херсонщині.

Невеличкі засіви кенафу в тушніх селянських господарствах дали торік позитивні результати. Коли як слід обробити засів цієї рослини і добре вимочити її, то вона цілком виправдає той труд, що в неї вкладають хлібороби. За даними досвідних станцій кенаф цілком придатний до засіву на півдні України.

Передбачення досвідних станцій цілком справилися на практиці. Кенаф не тільки витримує наш клімат, але й перемагає консерватизм нашого селянства і захоплює що раз більшу засівну площу.

На Херсонщині кенаф засіяно в 1927 році в селі Оленівці, в господарстві селянина Плохотника, в артілі „Республіканець“ під селом Кочкарівкою і в сільсько-господарській артілі „Друг Радвлади“ при ст. В. Олександрівка.

Стебла торічного врожаю цього року вимочено, місцями оброблено і першу партію волокна в середині липня цього року відправлено на льняно-джутову фабрику „Серп і Молот“ при ст. Пушкіно під Москвою.

Цими днями відправляється ще невеличку партію, з артілей і комуні ім. Леніна під Миколаєвом, з господарства селянина Лукіяненка спід Нової Одеси (Микол. окр.), так само

КЕНАФ

Перша в'язка волокна українського кенафу

Фото Г. Раппенпорта

з деяких рад і колгоспів Одеського округу.

Цього року площу під кенафом поширено понад 200 гектарів.

Коли взяти на увагу засіви Одеської і Миколаївської округи, то загальна площа під кенафом на Україні доходить майже 1.000 гект.

При об'їзді плантацій як на Херсонщині, так і на Миколаївщині кенаф порівнюючи не лише до ново-колосових хлібів, а до кукурудзи, та соняшника росте добре і загибів його поки не відзначено. Рослина росте лише до 8 вершків.

Властивості цієї рослини повинні притягти до себе особливу увагу населення. Грубе волокно потрібне для канатів, шпагата, а в цукровій промисловості для мішків, що в виріб із кенафу дав чудові результати. Попит на кенаф незвичайно великий.

Розвиток цієї культури за нашої доби в південних округах України зручних водоймищ, де можна мочити волокно, уздовж рік Дніпра, Бугу, Інгульця то-що цілком забезпечено.

Відправляючи з України першу партію волокна треба сподіватися, що кенаф займе в економіці селянського господарства належне місце, застосувавши дорогий привізний з Англії індійський джут і, коли на нього звернуть потрібну увагу агрономи й селянство, цілком заслужив собі назву радянського джуту.

Г. Раппенпорт

ШЕФИ В ТАБОРІ

Співробітники „Вістей“ в одну з минулих неділь одвідали свою підшефну частину в таборі. Червоноармійцям було привезено гармонію та деяку літературу. В таборі шефи побачили виставу, влаштовану силами червоноармійців. На фотографії — підшефна бригада N полку.

ПОЛЕЗНЫЕ КНИГИ

СПУТНИК ОХОТНИКА Рахманин и Керцелли

Оружие, собаки, способы охоты, дичь, пушнина, советы и рецепты, законы об охоте, календарь. 313 стр., ц. 1 р. 50 коп. в переплете 1 рубль 85 коп.

КАК ПИСАТЬ стихи, статьи и рассказы

сост. проф. Шенгели ц. 90 к.

Полный справочник ПО ФИЗКУЛЬТУРЕ

гребля, плавание, футбол, бокс, борьба, джиу-джитсу и др. виды спорта 236 стр. ц. 2 р. 50 к.

ПОЛОВОЙ ВОПРОС Авг. Форель

2 т. 4 р.

Жобсон Онанизм у мужчины и женщины и его лечение 27 г. 2 р. 50 к.

Его же вопросы пола ц. 1 р. 50 к. **Его же** половые расстройства у мужчины ц. 1 р. 25 к.

Роледер физиология и патология полового акта ц. 1 р. 70 к. **Губарев** и **Селицкий** Противозачаточные средства (предохр. от беремен.) ц. 1 р. 70 к.

Слетов Половая неврастения и ее лечение 28 г. 170 стр. с рис. ц. 2 р. 60 к.

Пашенко Канарейка. Уход и содерж. 50 к.

Данченко Певчие птицы ц. 50 к.

Полный самоучитель СЛУХОВОЙ СТЕНОГРАФИИ

системы Терне-Гильдебранд (текст и атл.) 27 г. ц. 2 р. 85 к.

КАК ВОСПИТАТЬ здорового и крепкого ребенка и как

улучшить здоровье матери—„Книга матери“ проф. Сперинского. С рисунками. 1927 г. Ц. 2 р. 50 к.

ПЕВЧИЕ ПТИЦЫ.

Сост. Святский. Ц. 1 руб.

САМОУЧИТЕЛЬ ПЧЕЛОВОДСТВА.

120 рисун. 388 стр. 26 г. Сост. Буткевич. Ц. 4 р.

МЕТОДЫ ПЧЕЛОВОЖДЕНИЯ.

390 стр. С рисунк. 3-е издание. 1926 г. Сост. Шимановский. Ц. 4 руб.

ОПЫТНЫЙ РЫБОЛОВ.

Горчаков. Цена 1 руб.

СПРАВОЧНИК по лекарственным

растениям :— Сбор, сушка, разведение и пользован. ими. 136 стр. с атласом в 73 табл. в красках Сост. Комаров. — Цена 2 руб. 50 коп.

МОЕ ВОДОЛЕЧЕНИЕ

Сост. Себ. Кнейпп. Испытан. в течение 40 лет. 1928 г. Цена 1 р. 25 к.

ГИПНОЗ И ЕГО ТЕХНИКА

Учение о гипнозе и внушении. 194 стр. 1928 г. Сост. Левенфельд. Цена 2 руб.

КРАСИВО!!! ПРАВИЛЬНО!!! СКОРО!!!

ПИСАТЬ научитесь, приобретя самоучитель каллиграфии.

Сост. Волчонком. Цена 1 руб. 25 коп.

ПИСАТЬ И ГОВОРИТЬ правильно по-русски

будете, если приобретете „Новый орфографический словарь“, содержащий 100.000 слов сомнительн. в правописании

Цена 2 руб. 80 коп.

ЛЕЧЕБНИК домашних животных

— с рецептами лекарств — 176 стр. Сост. ГРЮНБЕРГ. Цена 1 руб.

А ТАКЖЕ ЛЮБУЮ КНИГУ высылает наложенным платежом МАГА-ЗИН „НАУКА И ЖИЗНЬ“ МОСКВА, 19, Воздвиженка, 4/у, Фирма существует с 1905 г.

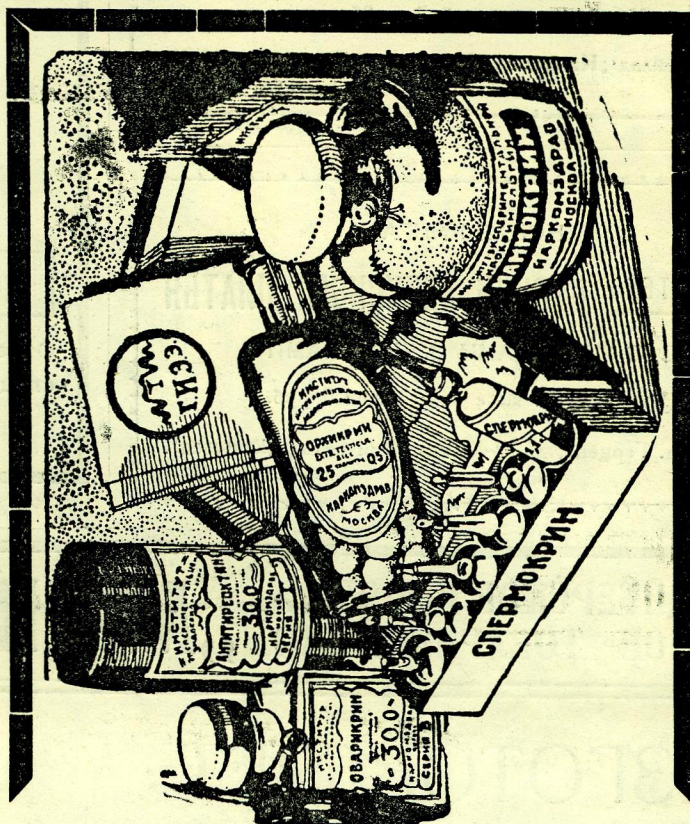
ХАРЬКОВСКАЯ ПРОИЗВОДСТВЕННО-КООПЕРАТИВНАЯ АРТЕЛЬ

„ПРОВОЛОЧНИК“

Контора и завод ул. Яковлева (б. Михайловская) № 54.

ВЫРАБАТЫВАЕТ:

проволоку светлую, бронзированную, квадратную, пружины и разные гвозди как из своего сырья, также и из сырья заказчиков.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ ЭНДОКРИНОЛОГИИ НАРКОМЗДРАВА ИНСУЛИНА

Институт доводит до сведения врачей, лечебных учреждений, аптек и управлений, что им приступлено к массовому производству

инсулина одобрен Инсулиновым Комит. Учено-Медич. Совета НКЗ РСФСР стандартизован в международных единицах. 1 кб. см. содержит 20 межд. единиц

инсулин выпущен в упаковке 5 кб. см.—цена 1 руб. 45 коп. флакон. Аптекоуправлениям при оптовом заказе на инсулин скидка 20 %

Ин-т также изготавливает все органотерапевтические препараты: АДРЕНАЛИН, АНТИТИРЕОКРИН, ПИТИУКРИН, ТИРЕОКРИН и др.

Большинство препаратов стандартизовано. Препараты готовятся под наблюдением специалистов и имеют благоприятные отзывы клиник.

Со скидкой препараты отпускаются Аптекоуправлениям, врачам и лечебным учреждениям.

С требованиями просим обращаться Москва, В. Николаево-Воробьевский пер., № 10, Государственный Институт Экспериментальной Эндокринологии НКЗ тел. 4-03-54.

Проспекты-прейскуранты высылаются бесплатно по первому требованию.

**НОВЫЙ ПОЛНЫЙ
САМОУЧИТЕЛЬ КРОЙКИ И ШИТЬЯ**

ЖЕНСКОГО И ДЕТСКОГО ПЛАТЬЯ И БЕЛЬЯ

всех фасонов в обработке и под редакцией И. Д. Дейкиной.

В книге 294 рисунка и чертежа.

Цена с пересылкой 3 р. 25 коп.

Книжный склад „Книговед“ Москва, ул. Герцена, д. 22-42.

НОВАЯ КНИГА

САМОУЧИТЕЛЬ КРОЙКИ МУЖСКОГО ПЛАТЬЯ

С 73 РИСУНКАМИ И ЧЕРТЕЖАМИ

Цена 1 р. 80 к., с пересылкой 2 руб.

Москва, ул. Герцена, д. 22-42, книжный склад „Книговед“.

**САД-РЕСТОРАН
„АРКАДИЯ“**

ул. К. Либкнехта № 11.

**ЕЖЕДНЕВНО
ЗАВТРАКИ,
ОБЕДЫ
и УЖИНЫ.**

Во время обеда и ужина
играет струнный оркестр.

**Ресторан открыт до
2-х ч. ночи.**

Отделение при вокзальном буфете (6-я платф. в
специальном павильоне) отпускает в любое время
горячие блюда по карте.

**кондитерское коопера-
тивное товарищество „МИНЬОН“**

Гор. Харьков,
Киевская ул. 15
телеф. 10—49.

ИЗГОТОВЛЯЕТ

РАЗНОГО РОДА КОНДИТЕРСКИЕ
ИЗДЕЛИЯ, КАК-ТО:

МОНПАСЬЕ,
КАРАМЕЛЬ,
КОНФЕКТЫ,
ШОКОЛАД,

ХАЛВУ,
ПЕЧЕНЬЕ,
ПИРОЖНЫЕ,
ПРЯНИКИ
и проч.

ПРЕЙСКУРАНТ по первому требованию высылается БЕСПЛАТНО

ДОМАШНИЙ ЭЛЕКТРОТЕХНИК

САМОУЧИТЕЛЬ

Устройство домашнего освещения, звонков, сигнализации, телефонов. Изготовление гальванических элементов, аккумуляторов, трансформаторов, выпрямителей. Радиоприемные установки, детекторные, ламповые, с антенной и без антенны. Электрооборудование клубов и изб-читален, установка проекционных фонарей и кино-аппаратов, электрооборудование КЛУБНЫХ СЦЕН и проч. с 138 рис. и пояснит. чертеж. Цена 2 р. 75 к. с пересылкой.

***** Книжный склад „КНИГОВЕД“, Москва 19, ул. Герцена, № 22, БИС. *****